

μέλια τοῦ ναοῦ εὐρέθη κεφαλή ἀνθρώπου πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκεῖ ἐνταφιασθέντος. Ἡ κεφαλή αὕτη διατηρεῖτο ἐντελέστατα καὶ μάλιστα ἔφερεν εἰσέτι πρόσφατα τὰ ἴχνη τοῦ αἵματος καὶ τοὺς χαρακτῆρας τόσο ἐυδιακρίτους, ὥς ἂν πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐκεῖ ἀποτεθῆ. Οἱ μάντις ἠρμήνευσαν τὸ σημεῖον τοῦτο ὡς λίαν εὐνοϊκόν, εἰπόντες ὅτι ἡ Ῥώμη γενήσεται ποτε ἡ κεφαλή ἀπάσης τῆς Ἰταλίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶχε ποτε ἐκεῖ ταφεῖ ὠνομάζετο Τόλος (Tolus), διὰ τοῦτο ἀπεδόθη εἰς τὸν λό-

φον πρὸς μνήμην τοῦ σπουδαίου τούτου θαύματος τὸ ὄνομα (caput Tolus Capitoli) Καπιτώλιον. Ὅτι ὁ μῦθος οὗτος εἶναι προῖον τῆς συνθέσεως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐπενοήθη βραδύτερον ὑπὸ τινος ἐκ τῶν ἀρεσκομένων εἰς τὸ πλάττειν τοιούτου εἶδους θαύματα, τοῦτο εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας. Τοιούτων μύθων παραδείγματα διέσωσεν ἡμῖν ἄπειρα ἡ ἀρχαία μυθολογία.

Ἡ λέξις Καπιτώλιον κυρίως εἶναι κατηγορηματικὴ, ὅπως αἱ ἀντίστοιχοι ταύτη

Τὸ Καπιτώλιον τῆς Ῥώμης

ἑλληνικαὶ καὶ σημαίνει πᾶσαν ἀκρόπολιν ὥστε τὸ Καπιτώλιον ἦτο κατ' ἀρχὰς ἡ ἀκρόπολις τῆς Ῥώμης καὶ μάλιστα ἡ ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως ὡς τῆς αὐτῆς δὲ ἐχρησίμευσε πάντοτε, καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὅτε λέγεται ὅτι διὰ προδοσίας κατέλαβον αὐτὴν οἱ Σαβῖνοι, ὡς τὴν σπουδαιοτέραν θέσιν τῆς πόλεως, καὶ εἰς τοὺς ἱστορικοὺς, καθ' οὓς ἀπειλουμένης τῆς πόλεως οἱ κάτοικοί τῆς κατέφευγον εἰς αὐτὴν ὡς τὸ ὀχυρότερον μέρος. Καὶ κατὰ

τοὺς ἐμφυλίους δὲ πολέμους ἡ νίκη ἦτο πάντοτε ὑπὲρ ἐκείνου, ὅστις κατελάμβανεν αὐτήν.

Ὁ λόφος ἐφ' οὗ κεῖται τὸ Καπιτώλιον, ἀποτελεῖται ὑπὸ δύο κορυφῶν ἐπὶ τῆς μιᾶς τούτων τῆς πρὸς Β. καὶ ὑψηλοτέρας ὅπου σήμερον κεῖται τὸ ἀνάκτορον Καφαρέλλη καὶ τὸ κατάστημα τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ἐκεῖτο ἡ ἀρχαία ἀκρόπολις, ἣτις ἐκαλεῖτο arx Saturnia ὅτε ὅμως οἱ Σαβῖνοι ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως